

Dosarul nr.2r-503/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. L. Mitrofan)

Instanța de Apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Secieru, V. Cotorobai, M. Anton)

DECIZIE

08 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Anna Negruța, reprezentată de avocatul Carolina Bulgari,

în cauza civilă, la cererea depusă de Anna Negruța, Nadejda Gudima, persoană interesată Pretura sectorul Botanica, municipiul Chișinău, cu privire la instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub formă de tutelă,

împotriva încheierii din 17 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Anna Negruța, reprezentată de avocatul Carolina Bulgari,

c o n s t a t ă:

La 14 februarie 2020, Anna Negruța, Nadejda Gudima, persoană interesată Pretura sectorul Botanica, municipiul Chișinău, persoana în privința cărei se cere declararea incapacității, XXXXX, au depus cerere cu privire la instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub formă de tutelă.

Prin hotărârea din 09 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca neîntemeiată cererea depusă de Anna Negruța, Nadejda Gudima, persoană interesată Pretura sectorul Botanica, municipiul Chișinău, persoana în privința cărei se cere declararea incapacității, XXXXX, cu privire la instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub formă de tutelă.

La 18 februarie 2021, prin intermediul poștei electronice (f.d.3), Anna Negruța, reprezentată de avocatul Carolina Bulgari, a depus cerere de apel nemotivat împotriva hotărârii din 09 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea cererii de apel spre examinare, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, rejudecarea cauzei cu admiterea integrală a cererii cu privire la instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub formă de tutelă.

Prin încheierea din 17 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de avocatul Carolina Bulgari, în interesele Annei Negruța, ca fiind depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel; s-a remis avocatului Carolina Bulgari, în interesele Annei Negruța, cererea de apel cu toate anexele prezentate.

La 01 iulie 2021, Anna Negruța, reprezentată de avocatul Carolina Bulgari, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 17 iunie 2021 a Curții de Apel

Chișinău, solicitând admiterea spre examinare a cererii de recurs, casarea integrală a încheierii contestate.

În motivarea recursului s-a invocat că, prin hotărârea nr. 45 din 15 februarie 2021 a Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică a fost prelungită starea de urgență până la data de 15 aprilie 2021 pe întreg teritoriul Republicii Moldova, menținându-se măsurile de prevenire și control al infecției COVID-19. Având în vedere că Judecătoria Chișinău, sediul Centru, precum și celelalte sedii au activat în regim special, s-a conformat dispoziției Președintelui Judecătoriei Chișinău și a expediat în termen cererea de apel nemotivat prin intermediul poștei electronice. Or, prin dispoziția Președintelui Judecătoriei Chișinău s-a restricționat accesul tuturor persoanelor în direcțiile care au program de lucru cu publicul, în așa fel, încât depunerea cererilor urma să fie efectuată prin adresa de e-mail și/ori adresa poștală a instituției, poșta electronică fiind indicată jcc@justice.md.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimăților la 08 iulie 2021, conform scrisorii de însoțire (f.d.29) și a fost recepționată la 13 iulie 2021, conform avizelor de recepție (f.d.31-33).

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată în data de 17 iunie 2021, iar cererea de recurs a fost depusă la 01 iulie 2021, ceea ce denotă că recursul este declarat în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat de Anna Negruța, reprezentată de avocatul Carolina Bulgari și va casa încheierea contestată cu restituirea cauzei instanței de apel spre rejudecare la etapa primirii cererii de apel, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Colegiul relevă că dispozitivul hotărârii primei instanțe, în cauza civilă, la cererea depusă de Anna Negruța, Nadejda Gudima, persoană interesată Pretura sectorul Botanica, municipiul Chișinău, persoana în privința cărei se cere declararea incapacității, XXXXX, cu privire la instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub formă de tutelă, a fost pronunțat la 09 februarie 2021 (f.d.1).

Hotărârea din 09 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost contestată cu apel.

În acest sens la data de 18 februarie 2021, prin intermediul poștei electronice (f.d.3), Anna Negruța, reprezentată de avocatul Carolina Bulgari, a depus cerere de apel nemotivată, prin care a solicitat admiterea cererii de apel spre examinare, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, rejudecarea cauzei cu admiterea

integrală a cererii cu privire la instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub formă de tutelă (f.d.3-5).

Prin încheierea din 17 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin.(1) lit.d) Cod de procedură civilă, s-a restituit cererea de apel depusă de avocatul Carolina Bulgari, în interesele Annei Negruța, ca fiind depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel; s-a remis avocatului Carolina Bulgari, în interesele Annei Negruța, cererea de apel cu toate anexele prezentate (f.d.18-20).

Colegiul menționează că, instanța de apel, în esență, a constatat că cererea de apel nemotivată expediată de către avocatul Carolina Bulgari, în interesele Annei Negruța, prin intermediul poștei electronice, la dat de 18 februarie 2021, nu corespunde întru totul exigențelor legii, nefiind semnată olograf sau cu semnătură electronică.

Instanța de apel a conchis că, apelanta nu a înaintat cererea de apel nemotivată în modul prevăzut de lege, circumstanță ce constituie temei de restituire a apelului prin aplicarea prevederilor art. 369 alin.(1) lit.d) Cod de procedură civilă.

În context, Colegiul învederează că, art. 369 alin.(1) lit.d) Cod de procedură civilă prevede că, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel, cu excepția cazului în care cererea depusă de persoana asupra căreia a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară se referă la contestarea hotărârii privind instituirea măsurii de ocrotire judiciare.

Raportând norma de drept procedural citată la considerentele reținute de instanța de apel în motivarea soluției sale, Colegiul apreciază ca fiind eronată concluzia instanței de apel privind restituirea cererii de apel ca fiind depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel, din motivele ce succed.

Colegiul iterează că, la data de 18 februarie 2021, prin intermediul poștei electronice (f.d.3), Anna Negruța, reprezentată de avocatul Carolina Bulgari, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 09 februarie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

În temeiul art. 365¹ alin.(2) Cod de procedură civilă, în decurs de 10 zile de la repartizarea cererii de apel, completul de judecată care a primit cererea de apel spre examinare verifică dacă aceasta întrunește exigențele prevăzute de lege, fără înștiințarea participanților la proces. Dacă cererea de apel nu întrunește exigențele prevăzute de lege, completul de judecată aplică prevederile art.368 și 369. În caz contrar, printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs, completul de judecată acceptă cererea de apel spre examinare și dispune intentarea procedurii de apel.

Colegiul iterează că, în argumentarea soluției sale, instanța de apel, în esență, a reținut că, cererea de apel nemotivată depusă prin intermediul poștei electronice, nu corespunde exigențelor legii, nefiind semnată olograf sau cu semnătură electronică.

Deși, instanța de apel restituind cererea de apel nemotivată, parvenită prin poșta electronică, se axează pe lipsa semnăturii olografe sau electronice, însă aplică prevederile art. 369 alin.(1) lit.d) Cod de procedură civilă. Totodată, instanța de apel nicidecum nu se referă la faptul dacă era sau nu în drept avocatul Carolina Bulgari, de a declara apel în numele și interesele Annei Negruța.

În conformitate cu art. 360 alin.(1) Cod de procedură civilă, sunt în drept să declare apel: a) părțile și alți participanți la proces; b) reprezentantul în interesul apelantului, dacă este împuternicit în modul stabilit de lege; c) martorul, expertul,

specialistul și interpretul, reprezentantul cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată ce li se cuvine.

În această ordine de idei, pornind de la faptul că art. 360 Cod de procedură civilă citat supra prevede categoria de persoane în drept să declare apel, iar la caz, la soluționarea chestiunii punerii pe rol a cererii de apel, instanța de apel nu a constatat lipsa împuternicirilor avocatului Carolina Bulgari, de a declara apel în numele și interesele Annei Negruța, Colegiul apreciază ca fiind eronată aplicarea la caz a art. 369 alin.(1) lit.d) Cod de procedură civilă. Or, avocatul în calitate de reprezentant al apelantei, intră în categoria persoanelor în drept să declare apel.

Revenind la lipsa semnăturii olografe sau a semnăturii electronice în cererea de apel nemotivată, expediată prin poșta electronică, care, în esență, a determinat restituirea cererii de apel în temeiul art. 369 alin.(1) lit.d) Cod de procedură civilă, Colegiul relevă că, lipsa semnăturii în cererea de apel nu constituie un temei de restituire a cererii de apel în sensul art. 369 Cod de procedură civilă. De altfel, norma dată stabilește exhaustiv cazurile de restituire a cererii de apel.

În altă ordine de idei, Colegiul notează că, prevederile art. 364 și art. 365 Cod de procedură civilă stabilesc modalitatea de depunere a cererii de apel și cuprinsul cererii de apel.

Astfel, în sensul art. 365 alin.(3) Cod de procedură civilă, cererea de apel se semnează de apelant sau de reprezentantul său. În ultimul caz, la cerere se anexează documentul, legalizat în modul stabilit, care certifică împuternicirile reprezentantului dacă în dosar lipsește o astfel de împuternicire.

Art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă stipulează că, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Subsecvent, Colegiul relevă că, nesemnarea cererii de apel nu este decât un neajuns admis la declararea apelului și care poate fi înlăturat de către apelant ca urmare a acordării de către instanța de apel a unui termen în sensul art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, însă nicidecum nu constituie un temei de restituire a cererii de apel în sensul art. 369 alin.(1) Cod de procedură civilă.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art.13 din Convenție, relevat și în jurisprudența CtEDO, Colegiul conchide că, circumstanțele relatate impun casarea încheierii instanței de apel.

Din considerentele redate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat și va casa încheierea contestată cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, la etapa primirii cererii de apel.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin.(2), art. 427 lit. b), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Anna Negruța, reprezentată de avocatul Carolina Bulgari.

Se casează încheierea din 17 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea depusă de Anna Negruța, Nadejda Gudima, persoană interesată Pretura sectorul Botanica, municipiul Chișinău, cu privire la instituirea măsurii de ocrotire judiciară sub formă de tutelă, cu restituirea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat